

11 maj 2009

PRESSMEDDELANDE

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2009

**Regeringens stimulansåtgärder är otillräckliga enligt
Finanspolitiska rådet**

Regeringens tidigare arbetsmarknadsreformer kommer att höja sysselsättningen på sikt. Men denna politik kräver också mer kraftfulla åtgärder mot den stigande arbetslösheten i den nuvarande lågkonjunkturen. Det skriver Finanspolitiska rådet i sin andra rapport.

Mer kraftfull konjunkturpolitik behövs både 2009 och 2010

Regeringen har hanterat problemen på de finansiella marknaderna väl. Men den djupa lågkonjunkturen motiverar kraftigare stimulanser för att motverka sysselsättningskrisen än regeringen hittills föreslagit. Utgiftstaket bör inte begränsa de offentliga utgifterna i den rådande exceptionella situationen. Statsbidragen till kommunerna bör höjas mer än vad regeringen aviserat.

Gör a-kassan konjunkturberoende

Sysselsättningen kommer att öka på sikt till följd av regeringens tidigare arbetsmarknadsreformer. Men i en lågkonjunktur med få lediga platser spelar sökaktiviteten mindre roll för de arbetslösas chanser att få arbete, samtidigt som försäkringsbehovet är större än normalt. Det är ett starkt skäl för att göra arbetslöshetsersättningen konjunkturberoende, så att den blir mer generös i dåliga tider än i goda. En *tidsbegränsad* höjning av a-kassan kan vara ett första steg mot en sådan permanent reform.

Regeringen överoptimistisk om arbetsmarknadspolitikens effekter

”Det är lämpligt att öka de arbetsmarknadspolitiska insatserna för korttidsarbetslösa. Men regeringen har en övertro på jobbsökaraktiviteter i lågkonjunkturen”, säger Finanspolitiska rådets ordförande Lars Calmfors. Det är missvisande att presentera expansionen i jobb- och utvecklingsgarantin som en kraftfull aktiv satsning. Den är i stället en följd av att fler långtidsarbetslösa behöver försörjningsstöd.

För få platser i arbetsmarknadsutbildningen

Regeringens satsning på yrkesinriktad utbildning är välmotiverad. Men arbetsmarknadsutbildningen bör utökas, även om volymen bör vara betydligt mindre än under 1990-talskrisen. Stöd till utbildning i företagen skulle kunna ges där avtal slutits om kortare arbetstid och motsvarande löneanpassning.

Höjd pensionsålder behövs för att bekosta välfärden

Fler måste arbeta mer för att möta de påfrestningar på de offentliga finanserna som följer av en åldrande befolkning. En automatisk anpassning av pensionssystemets åldersgränser till medellivslängden kan vara en lämplig metod. Det kan göra det möjligt att sänka överskottsmålet för de offentliga finanserna.

Höj studiemedlen men sänk fribeloppet

För att sänka inträdesåldern på arbetsmarknaden bör politiken uppmuntra till snabb genomströmning i den högre utbildningen. Tänkbara reformer är en generell höjning av studiemedlen, mer generösa studiemedel för yngre än för äldre studenter och en *sänkning* av taket för arbetsinkomster (fribeppet) i studiemedelsystemet så att studenterna arbetar mindre och studerar mer.

Ytterligare information

Rapporten *Svensk finanspolitik* lämnas till regeringen idag. Finanspolitiska rådet består av sju ledamöter: Lars Calmfors (ordförande), Torben Andersen (vice ordförande), Martin Flodén, Laura Hartman, Ann-Sofie Kolm, Lars Tobisson och Erik Åsbrink.

Reservation

Enligt rådets instruktion ska avvikande uppfattningar bland ledamöterna framgå av rapporten. Lars Tobisson har reserverat sig mot förslaget om kraftigare stimulanser än vad regeringen hittills föreslagit.

Kontakt

Vill du veta mer kontakta ordförande Lars Calmfors (tel. 076-13 55 814); ledamot Martin Flodén (tel. 070-716 83 97); ledamot Laura Hartman (tel. 076-87 74 707) eller utredningsekonom Erik Höglin (tel. 073-356 17 71). Frågor om reservationen besvaras av ledamot Lars Tobisson (tel. 070-714 33 15).

*Finanspolitiska rådet ska följa upp hur finanspolitiken förhåller sig till sina grundläggande mål om långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsmålet och utgiftstaket samt till konjunkturutvecklingen. Rådet ska även bedöma om utvecklingen ligger i linje med långsiktigt uthållig tillväxt och långsiktigt hållbar sysselsättning. Det är också rådets uppgift att granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i de underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. Rådets uppgift fullföljs framför allt genom publiceringen av rapporten *Svensk finanspolitik* som lämnas till regeringen en gång per år. Rapporten ska kunna användas som ett underlag bl a för riksdagens granskning av regeringens politik.*